

ימי עיון בתנ"ך תשע"ח

The Biblical Origins of the Midrash of Abraham the Iconclast:שם השיעור

שם המרצה: הרב נתנאל הלפגוט

R. Nathaniel Helfgot

שיעור מספר: 176

1. בראשית רבה פרשה לח סוף פרק יא:כח

וימת הרן על פני תרח אביו

ַרַבִּי חִיָּא בַּר בְּרֵיהּ דְּרַב אַדָא דְּיָפוֹ, תֶּרַח עוֹבֵד צְלָמִים הָיָה, חַד זְמַן נְפֵיק לַאֲתַר, הוֹשִׁיב לְאַבְּרָהָם מוֹכֵר ַתַּחְתָּיו. הֲוָה אָתֵי בַּר אֵינַשׁ בָּעֵי דְּיִזְבַּן, וַהֲוָה אֲמַר לֵהּ בַּר כַּמָּה שְׁנִין אַתְּ, וַהֲוָה אֲמַר לֵיהּ בַּר חַמְשִׁין אוֹ שָׁתִּין, וַהַנָה אֲמַר לֵיהּ וַי לֵיהּ לִהַהוּא גַבָּרָא דַּהַנָה בַּר שִׁתִּין וּבָעֵי לִמְסְגַּד לְבַר יוֹמֵי, וַהַנָה מִתבּיֵּשׁ וְהוֹלֵךְ לוֹ. חַד זְמַן אֲתָא חַד אִתְּתָא טְעִינָא בִּידָהּ חָדָא פִּינָדְ דְּסֹלֶת, אֲמָרָהּ לֵיהּ הֵא לָדְ קָרֵב קֻדָמֵיהוֹן, קָם נְסֵיב בּוּקַלֶּסָא בִּידֵיהּ, וְתַבָּרִינוּן לְכָלָהוֹן פָּסִילַיָא, וִיהַב בּוּקַלֶּסָא בִּידָא דְרַבָּה דַּהַוָּה בִּינֵיהוֹן. כֵּיוָן דַּאֵתָא אֵבוּהָ ּאֲמַר לֵיהּ מַאן עָבֵיד לְהוֹן כְּדֵין, אֲמַר לֵיהּ מַה נִּכְפּוּר מִינָדְ אֲתַת חָדָא אִתְּתָא טְעִינָא לָהּ חָדָא פִּינָדְ ּדָּסוֹלֶת, וַאֲמַרַת לִי הֵא לָדְּ קָרֵיב קָדָמֵיהון, קָרֵיבִתּ לָקָדָמֵיהוֹן הַוָה דֵּין אֲמַר אֲנָא אֵיכוֹל קַדְמָאי, וְדֵין אַמַר אַנָא אֵיכוֹל קַדְמָאי, קָם הָדֵין רַבָּה דַּהַנָה בֶּינֵיהוֹן נִסַב בּוּקְלָסָא וְתַבַּרִינוֹן. אַמַר לֵיהּ מָה אַתָּה ַ מַפָּלֵה בִּי, וְיָדָעִין אִינוּן. אֲמַר לֵיהּ וָלֹא יִשְׁמְעוּ אָזְנֵיךּ מַה שֵׁפִּיךּ אוֹמֵר. נַסְבֵיהּ וּמְסָרֵיהּ לִנְמָרוֹד. אֲמַר לֵיהּ ָנְסְגוֹד לְנוּרָא, אֲמַר לֵיהּ אַבְּרָהָם וְנִסְגוֹד לְמַיָּא דְּמַטְפִין נוּרָא. אֲמַר לֵיהּ נִמְרוֹד נִסְגוֹד לְמַיָּא, אֲמַר לֵיהּ ּאָם כֵּן נִסְגּוֹד לַעֲנָנָא דְּטָעִין מַיָא. אֲמַר לֵיהּ נִסְגּוֹד לַעֲנָנָא. אָמַר לֵיהּ אָם כֵּן נִסְגּוֹד לְרוּחָא דִּמְבַדַּר עֲנָנָא. ּ אֲמַר לֵיהּ נִסְגּוֹד לְרוּחָא. אֲמַר לֵיהּ וְנִסְגּוֹד לְבַר אֵינָשָׁא דְּסָבֵיל רוּחָא. אֲמַר לֵיהּ מִלִּין אַתְּ מִשְׁתָּעֵי, אֲנִי אַינִי מִשִּׁתַּחֵנָה אֵלָּא לָאוּר, הַרֵי אֵנִי מַשִּׁלִיכֵךּ בָּתוֹכוֹ, וְיָבוֹא אֵלוֹהַ שֵׁאַתָּה מִשִּׁתַוָה לוֹ וְיַצִּילִדְּ הֵימֵנוּ. הַנָּה תַּמֶן הָרָן קָאֵים פָּלוּג, אָמַר מַה נַּפִּשָּׁךְ אִם נָצַח אַבָּרָהָם אֲנָא אָמַר מִן דִּאַבָּרָהָם אֲנָא וִאִם נָצַח נִמְרוֹד אֲנָא ָאֲמַר דְּנִמְרוֹד אֲנָא. כֵּיוָן שֶׁיָּרַד אַבְרָהָם לְכִבְשַׁן הָאֵשׁ וְנִצֹּל, אָמְרִין לֵיהּ דְּמַאן אַתְּ, אֲמַר לְהוֹן מִן אַבְּרָהָם ָאַנָא, נָטָלוּהוּ וָהִשִּׁלִיכוּהוּ לָאוּר וְנֵחִמָּרוּ בִּנֵי מֵעֶיו, וְיָצָא וּמֵת עַל פִּנֵי תֵּרַח אָבִיו, הַדָּא הוּא דְכִתִיב : וַיָּמֶת ַהָרָן עַל פָּנֵי תֵּרַח וגו

ימי עיון בתנ"ך תשע"ח

The Book of Jubilees Ch. 12 .2

- 1. And it came to pass in the sixth week, in the seventh year thereof, that Abram said to Terah his father, saying, 'Father!'
- 2. And he said, 'Behold, here am I, my son.' And he said,

'What help and profit have we from those idols which thou dost worship, And before which thou dost bow thyself?

3. For there is no spirit in them, For they are dumb forms, and a misleading of the heart. Worship them not:

4. Worship the God of heaven, Who causes the rain and the dew to descend on the earth And does everything upon the earth,

And has created everything by His word, And all life is from before His face.

5. Why do ye worship things that have no spirit in them? For they are the work of (men's) hands,

And on your shoulders do ye bear them, And ye have no help from them,

But they are a great cause of shame to those who make them, And a misleading of the heart to those who worship them: Worship them not.'

- 6. And his father said unto him, I also know it, my son, but what shall I do with a people who have made me to serve before them?
- 7. And if I tell them the truth, they will slay me; for their soul cleaves to them to worship them and honour them.
- 8. Keep silent, my son, lest they slay thee.' And these words he spake to his two brothers, and they were angry with him and he kept silent.
- 9. And in the fortieth jubilee, in the second week, in the seventh year thereof, Abram took to himself a wife, and her name was Sarai, the daughter of his father, and she became his wife.

ימי עיון בתנ"ך תשע"ח

- 10. And Haran, his brother, took to himself a wife in the third year of the third week, and she bare him a son in the seventh year of this week, and he called his name Lot.
- 11. And Nahor, his brother, took to himself a wife.
- 12. And in the sixtieth year of the life of Abram, that is, in the fourth week, in the fourth year thereof, Abram arose by night, and burned the house of the idols, and he burned all that was in the house and no man knew it.
- 13. And they arose in the night and sought to save their gods from the midst of the fire.
- 14. And Haran hasted to save them, but the fire flamed over him, and he was burnt in the fire, and he died in Ur of the Chaldees before Terah his father, and they buried him in Ur of the Chaldees.

